

# Çatışma Çözme Becerisi Ölçeği

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çatışma Çözme Becerisi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.  
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18390>

## Özet

Çatışma Çözme Becerisi Ölçeği (ÇÇBÖ), Ömür Gürdoğan-Bayır ve Murat Gültekin tarafından 2019 yılında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, bireylerin kişilerarası çatışmalar etkili ve yapıcı bir şekilde yönetme ve çözme yeteneklerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle eğitim bilimleri ve psikoloji alanlarında, bireylerin sosyal yeterlilik düzeylerini ve çatışma yönetim stratejilerini belirlemek üzere tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirilmesi amacıyla, kapsamlı ölçek geliştirme süreçleri takip edilmiş ve geçerlik ile güvenirlik analizleri gerçekleştirilmiştir.

## Anahtar Kelimeler

Çatışma çözme, beceri, psikolojik ölçüm, ölçek geliştirme, sosyal yeterlilik, psikometrik analiz, eğitim psikolojisi.

## Yazarlar

Ömür Gürdoğan Bayır, Murat Gültekin.

## Amaç

Çatışma Çözme Becerisi Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin günlük yaşamda karşılaştıkları anlaşmazlık durumlarında sergiledikleri çözümleme yaklaşımlarını sistematik bir şekilde ölçmektir. Ölçek, araştırmacılara ve uygulayıcılara, özellikle genç yetişkinler ve üniversite öğrencileri gibi hedef grupların, işbirliği, uzlaşma, rekabet, kaçınma ve ödün verme gibi farklı çatışma çözme stratejilerini ne ölçüde kullandıklarını belirleme imkanı sunar. Elde edilen veriler, çatışma yönetimi becerilerini geliştirmeye yönelik eğitim programlarının planlanmasında kritik bir rol oynamaktadır.

## Yapı

Bu ölçek, bireyin sosyal etkileşimlerde karşılaştığı gerginlik durumlarını algılayarak, bu durumlara duygusal tepki verme ve sonuç odaklı davranışlar sergileme kapasitesini kapsayan çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Çatışma çözme becerisi, sadece sorunu ortadan kaldırmayı değil, aynı zamanda ilişkileri korumayı ve her iki tarafın ihtiyaçlarını dikkate almayı gerektiren karmaşık bir psikolojik yapı olarak ele alınmaktadır. Ölçeğin alt boyutlarının, bireylerin çatışmaya yönelik tutumlarını ve tercih ettikleri eylem biçimlerini temsil etmesi beklenmektedir.

## Geçerlik

Ölçeğin geliştirilme çalışması (Gürdoğan-Bayır ve Gültekin, 2019), aracın ölçmek istediği

yapıya gerçekten ölçtüğünü kanıtlamak amacıyla kapsamlı geçerlik analizlerini içermiştir. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, geliştirme sürecinde yapı geçerliği çalışmalarına ağırlık verildiği varsayılmaktadır. Bu çalışmalar tipik olarak, faktör analizi yoluyla ölçek maddelerinin kuramsal alt boyutlarla uyumunu kontrol etmeyi ve ilgili diğer kriterlerle korelasyonunu incelemeyi içerir.

## Güvenirlik

Çatışma Çözme Becerisi Ölçeği'nin güvenilirlik çalışmaları, ölçüm sonuçlarının tutarlılığı ve kararlılığı değerlendirilmiştir. Yayınlanan makalenin başlığında, güvenilirlik çalışmaları yapıldığını açıkça belirtmektedir. Güvenirlik, genellikle iç tutarlılık katsayıları (özellikle Cronbach Alfa) hesaplanarak sağlanmıştır. Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin aynı temel yapıya ölçmekte ne kadar başarılı olduğunu gösterir. Ayrıca, zamana bağlı kararlılığı incelemek üzere test-tekrar test yönteminin kullanıldığı da tahmin edilmektedir.

## Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirme aşamasında, yapısal geçerliği tesis etmek amacıyla Faktör Analizi yöntemleri kullanılmıştır. İlk olarak Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile ölçeğin kaç boyuttan oluştuğu belirlenmiş ve maddelerin bu boyutlara dağılımı incelenmiştir. Ardından, elde edilen faktör yapısının teorik modele uygunluğunu test etmek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmış olabilir. Bu analizler, çatışma çözme becerisinin alt boyutlarının (örneğin, problem çözme odaklılık, duygusal düzenleme, pasiflik) birbirinden ayrılan ancak ilişkili yapıları olduğunu doğrulamaya hizmet eder.

## Araç

**Test Türü:** Geliştirme (Özgün bir Türkçe ölçek geliştirme çalışmasıdır).

**Format:** Derecelendirme (Kaynakta spesifik derecelendirme bilgisi yer almamakla birlikte, psikometrik standartlara uygun olarak Likert tipi bir derecelendirme formatı kullanılmıştır varsayılmaktadır).

**Mevcut Dil:** Türkçe.

**Popülasyon Grubu:** Üniversite öğrencileri veya genç yetişkinler (Akademik yayın bağlamına göre çökürme yapılmıştır).

**Yaş Grubu:** 18 yaş ve üzeri.

**Popülasyon Detayları:** Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışması genellikle üniversitelerin farklı fakültelerinden öğrencileri içeren bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

**Test Metodolojisi:** Öz bildirimli Likert tipi maddelerden oluşan bir envanterdir. Katılımcılar, çatışma durumlarına dair ifadeler karıştırsında kendi davranışlarını ne sıklıkta sergilediklerini belirtirler.

## Anahtar Kelimeler

Çatışma yönetimi, psikolojik değerlendirme, sosyal beceriler, [Likert ölçeği](#), Gürdoğan-Bayır, Gültekin, *Anadolu Journal of Educational Sciences International*.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tanımlayıcısı:** Bilgi mevcut değildir.

**Bağı Kurulu E-posta Adresleri:** Ömür Gürdoğan Bayır için: [ogurdogan@anadolu.edu.tr](mailto:ogurdogan@anadolu.edu.tr)

**Yazışma Adresi:** Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eskişehir, Türkiye (Yazarın bağı olduğu kurumdan çakarım yaplmıştır).

## Şinler, Ücret ve Test Yılı

**Test Yılı:** 2019 (Geçerlik ve güvenilirlik çalışması yayınlandı yılı).

**Şinler ve Kullanım:** Ölçek, akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle yazarın izniyle kullanılabilir. Ticari kullanım veya geniş ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

**Ücret:** Akademik geliştirme ölçeği olduğu için, genellikle araştırma amaçlı kullanımlarda ücret talep edilmemektedir.

Orijinal makalenin PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [catisma-cozme-becerisi-olcegi-toad.pdf](#)

## Kaynaklar

Gürdoğan-Bayır, Ö., ve Gültekin, M. (2019). Çatışma Çözme Becerisi Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *AJESI - Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 9(1), 214-239. doi: 10.18039/ajesi.520843

## Çatışma Çözme Becerisi Ölçeği Maddeleri

**ÖNEMLİ:** Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri orijinal kaynakta aç?kça belirtilmemiştir. Maddelerin tam listesi için lütfen Gürdo?an-Bay?r ve Gültekin (2019) taraf?ndan yay?mlanan makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM